

ALOCUȚIUNEA DOMNULUI CORNELIU DOBRIȚOIU, MINISTRUL APĂRĂRII NAȚIONALE

Doamnelor și domnilor,
Stimați invitați,

În primul rând, aș dori să-mi exprim gratitudinea față de reprezentanții Universității Naționale de Apărare „Carol I”, Academiei Oamenilor de Știință din România și Centrului de Analiză și Studii de Securitate pentru contribuția valoroasă adusă la organizarea acestui seminar. Sunt onorat pentru oportunitatea pe care mi-au oferit-o de a împărtăși în acest cadru câteva opinii despre „Smart Defence”, un subiect care a monopolizat în ultima perioadă dezbaterile politice și tehnice de pe agenda aliată. De asemenea, aș dori să le urez bun venit distinșilor oaspeți de la NATO și UE, prietenului Harlan K. Ullman și să salut prezența reprezentanților industriei de apărare, a căror perspectivă practică va aduce în mod cert un plus de valoare dezbaterilor conceptuale.

Climatul fiscal actual induce o realitate de necontestat: din ce în ce mai multe state membre NATO nu își mai pot îndeplini responsabilitățile financiare din cadrul aliat, cu impact direct asupra capacității de a menține și dezvolta capacitățile necesare. Aproape jumătate din numărul țărilor membre NATO alocă 1% sau mai puțin din PIB pentru domeniul apărării, iar declinul bugetelor continuă.

Reuniunea ministerială a apărării de la Bruxelles de la începutul acestei luni e evidențiat din nou faptul că problema sub-finanțării apărării potențează vulnerabilități suplimentare într-o lume în care provocările de securitate sunt în creștere.

Din păcate este de domeniul evidenței faptul că aceste probleme nu pot fi soluționate pe termen scurt. O abordare optimistă de remediere a actualelor deficite poate viza cel mult un orizont de timp mediu.

Devine clar că provocarea majoră constă în capacitatea colectivă de a maximiza rezultatele la nivelul capacităților cu resursele disponibile, limitate.

Summit-ul de la Chicago a formalizat această „provocare” și a deschis „era Smart Defence”.

Fără a fi un slogan sau o doctrină, Smart Defence constituie o inițiativă ambițioasă, cu finalitate deschisă și care vizează un orizont de timp extins. Filosofia sa primară privește dincolo de un set limitat de proiecte dezvoltate pe termen scurt către un nou mod de gândire și abordare a planificării și dezvoltării capacităților. Mai mult, ne oferă o marjă de manevră pragmatică: trebuie ca „împreună să obținem mai mult, cu mai puțin”.

Ca și concept, Smart Defence nu este unul nou. Însă nu împărtășesc opiniile potrivit cărora Smart Defence este „an attractive label for an old idea”. Cu siguranță, există o serie de precedente „neformalizate”. Apărarea antirachetă sau extinderea misiunii de poliție aeriană în statele baltice reprezintă exemple clasice deja. Consider însă că smart defense reprezintă cu adevărat „a real turning point”.

În același timp, inițierea sa s-a bazat pe o serie de provocări și dezechilibre, cu care Alianța se confruntă de o perioadă destul de mare de timp. Noul context financiar a „forțat” găsirea răspunsurilor la aceste provocări și coagularea unor eforturi disipate la nivel bilateral și multilateral în cadrul unui concept unitar.

Dincolo de componenta teoretică a procesului, succesul nu se poate atinge în absența unui nivel de ambiție clar conturat, o înțelegere solidă a valorii adăugate a acestei abordări, precum și a interferențelor cu implicațiile politice pentru factorii de decizie din capitale.

Așteptările noastre la nivelul unor rezultate concrete – așa numitul „smart output” – se referă la oferirea unor răspunsuri la provocările actuale, precum: constrângerile financiare din sectorul apărării, creșterea presiunii asupra forțelor armate europene odată cu reorientarea SUA spre Pacific, caracterul imprevizibil al mediului de securitate.

În același timp, avem nevoie de input-uri reale și semnificative. Deși multinaționalitatea este principiul de bază, responsabilitatea primară este a statelor membre în special din perspectiva:

- acceptării gradului de dependență pe care îl presupune dezvoltarea proiectelor multinaționale,
- implicării consistente în finanțarea comună a proiectelor multinaționale
- dezvoltării formulelor de parteneriat.

Trebuie să înțelegem foarte clar că acest concept nu se referă în principal la economisirea de bani, ci la crearea de valoare adăugată prin reducerea costurilor și dezvoltarea unor capacități militare relevante.

În ceea ce ne privește, acordăm o atenție deosebită cooperării multinaționale, ca fiind un factor cheie pentru dezvoltarea capacităților critice. După cum cunoașteți, bugetul apărării naționale se înscrie în aceeași tendință negativă a reducerilor bugetare, cu impact major asupra programelor de achiziții. Dorim să stopăm acest trend și ne-am propus un obiectiv de creștere anuală cu 0,3% din PIB. Prioritizarea resurselor nu vizează doar nivelul NATO, ci și cel național.

Am câștigat o experiență semnificativă în domeniul cooperării multilaterale, fiind membru activ în astfel de inițiative, încă înainte de lansarea conceptului de Smart Defence. Aș dori să exemplific prin Capabilitatea de Transport Aerian Strategic, Capabilitatea Aeropurtată de Avertizare Timpurie și Control și Capabilitatea de Supraveghere Terestră a Alianței. Experiența dobândită în proiectele menționate anterior poate deveni un punct de pornire important pentru proiectele multinaționale ce vor fi dezvoltate sub egida Smart Defence, pentru a asigura o contribuție eficientă a României la această inițiativă.

Astfel, am decis implicarea în 40 din totalul de 148 de proiecte de dezvoltare și utilizare în comun a capacităților, dintre care 13 din cele 24 proiecte aflate în Pilonul 1, proiecte aprobate cu ocazia Summit-ului de la Chicago.

Decizia de participare a fost aprobată la nivel ministerial încă de la începutul procesului, astfel încât putem afirma cu tărie că în cazul României putem vorbi de o puternică decizie politică în acest sens.

Proiectele dezvoltate sub egida Smart Defence reprezintă modalități de îndeplinire a obligațiilor asumate, pornind de la proiecte importante cum ar fi AGS (Alliance Ground Surveillance), la unele mai modeste, dar utile Alianței pentru îndeplinirea nivelului de ambiție, însă resursele financiare necesare reprezintă o provocare pentru România, deoarece acestea nu au fost bugetate.

Din aceeași perspectivă, aș dori să mă refer și la dimensiunea relației cu industria de apărare, o zonă cu semnificații cu totul particulare. Este evident faptul că Smart Defence poate constitui o oportunitate reală pentru industria de apărare. Există o varietate de niveluri de implicare, care exced sfera tradițională a achizițiilor și care pot îngloba domenii cum ar fi logistica sau comunicațiile. Am urmărit cu interes dezbaterile din cadrul NATO Industry Day 2012 care au avut loc recent la Riga, dezbateri care au vizat tocmai consolidarea relației NATO-industrie în sprijinul Smart Defence.

Exprim speranța că proiectele dezvoltate sub egida Smart Defence vor reprezenta rezultatul pozitiv al unei decizii colective înțelepte asupra capabilităților considerate critice pentru Alianță și o oportunitate extraordinară pentru orientarea eforturilor Alianței către îndeplinirea obiectivelor stabilite prin angajamentele de la Summit-ul de la Lisabona și, subsecvent, Summit-ul de la Chicago.

Scopul final al eforturilor noastre trebuie să vizeze realizarea unui echilibru între prioritizare, specializare și colaborare. În egală măsură, trebuie să abordăm provocarea așa numitului „mental shift”, în care rolul central îl joacă depășirea „tiparelor” caracteristice abordărilor cantonate strict în perimetrul național.

Aș dori să concluzionez prin a remarca încă o dată faptul că tematica acestei conferințe este în mod particular relevantă într-un moment de recalibrare a abordării colective a NATO asupra proceselor de transformare și reformă. Sunt convins că dezbaterile din cadrul sesiunilor seminarului vor oferi oportunități de evaluări profunde, avansând idei și expertiză valoroase.

